

Uruk

„Pojď se mnou,“ vyzvala ji stará Šamchat. „Chce s tebou mluvit Paní.“ Bintaja pomalu zvedla tvář od bylin rozprostřených na rohoži. Byla tak pohroužená do svých myšlenek, že se Šamchat zprvu zdálo, že ji nevnímá a nerozumí. „Pojď se mnou,“ zopakovala netrpělivě stařena.

Dívka odložila svazek, který právě držela, na kupičku s bylinami proti nemocem krve a mlčky se vydala se Šamchat z tmavé voňavé sušírny cestou kolem bílého chrámu Eanna, jenž se nad nimi vzešeňně tyčil a dosahoval až do nebe. Brzy prošly branou na malé nádvoří, kde se nacházel dům, v němž přebývala Paní.

Ninšubura stála uprostřed světlé vstupní místnosti čtvercového půdorysu, jejíž stěny byly obloženy cedrovým dřevem vyřezaným do drobných rostlinných ornamentů, a rovnala na tepané stříbrné podnosy chlebové placky. Byla oděná v bílém lněném rouchu, vysoká a štíhlá, s ušlechtilou oválnou tváří, lemovanou hustými černými kadeřemi. Její nebývalá krása ozařovala prostor naplněný posvátným klidem. Brzy dokončila svou práci, poslala Šamchat pryč a pokynula Bintaje, aby ji následovala. Vyšly ven a zamířily k cihlovému schodišti vedoucímu na ochoz široké hradby chrámového okrsku. Stoupaly vzhůru a mlčely. Bylo to zvláštní výmluvné ticho. Bintaje se rozbušilo srdce. Hleděla němě s hradby na mocný tok kanálu Engilua, přivádějící do Uruku vodu z posvátného Eufratu, a jemný vánek jí do uší šeptal cosi, co znělo jako *šarru illakam*, král přichází. Paní obrátila

svou půvabnou tvář k Bintaje a zadívala se jí dlouze do očí. „Nastal čas, dcero,“ pravila vážně.

„Za koho? A kdy?“ vyhrkla Bintaja, jež si s hrůzou uvědomila, kolik zoufalství zaznělo v její otázce.

„Za krále Gebalu, o příštím novoluní.“

„Tak brzy? Jaký je? A... a kde je vůbec Gebal?“

Ninšubuře se po tváři mihl lehký úsměv: „Král Jakinel je asi třicetiletý. Netuším, jaký je. Rada Uruku rozhodla, že mu nabídne tebe, a on to přijal. Pocestuješ daleko, až k velkému moři na západě.“

V Bintaje se všechno sevřelo. Nedokázala si představit, že bude žít vzdálená od chrámu, od domova, od všeho, s čím se cítila být pevně spjata. „A kolikátá žena budu?“ zajímala se a oči jí zvlhly slzami.

„Třetí. A nyní dost otázek, osud je daný. Vrať se ke své práci.“ Ninšubuřin hlas zněl odtažitě a chladně. Paní se od Bintaji odvrátila a zahleděla se daleko za hradby chrámového okrsku k paláci místo-držícího. Její tvář měla nepřítomný výraz, jaký od Bintaji očekával, že ji zanechá o samotě a tiše se vytratí. Bintaja sklonila tvář staženou náhlou sklíčeností. Vydala se neslyšně ke schodišti, a zatímco je sbíhala, ptala se sama sebe: Jakinel, Jakinel... Budu se mu líbit? Bude se líbit on mně? Jak spolu budeme mluvit? Budeme spolu vůbec mluvit? Bude ke mně laskavý? Ano, jistě, celé dětství mě připravovali na to, že se stanu ženou některého z velmožů, že nezůstanu v chrámu a nestanu se poselkyní Inanniných zpráv a dobrou rádkyní Ninšuburou, nebudu ani sloužit bohům a prosit je za déšť, úrodu a plodnost lidí i zvíře, ani nebudu pomáhat od neduhů těm, kteří přijdou o pomoc požádat... Spěšně se vracela do sušírny a její mysl se utápěla v moři otázek přeskakujících bez odpovědi jedna k druhé. Rostla v ní úzkost. Úzkost z čeho? Věděla, že je to nejistota. Chrám byl pro ni celý svět, bezpečí uvnitř velkého města za vysokými hradbami, z něž ji mohl dostat jen otcův rozkaz. A to se právě stalo. Vběhla do malé branky, aby se co nejrychleji vrátila k bylinám. Přála si být sama.

Přichvátla kolem chrámu ponořená do svého niterného chaosu a ani si nevšimla, že zkřížila cestu písaři, který byl zabraný do četby nesmírně zajímavého textu, jež našel v archivu.

„Dávej pozor, ženská!“ vyštěkl na ni podrážděně Sutu, když do něj vrazila. Pohlédl jí do tváře a jeho hněv vystřídal starost: „Co se děje, Bintajo?“

„Rada rozhodla,“ řekla, jako by písař měl vědět, o čem je řeč.

Sutu na ni nechápavě zíral: „Co rozhodla? O čem to mluvíš?“

„Že mě vymění za stádo koz,“ vyhrkla bezděčně.

„A odkud ty kozy přivenou?“ pochopil a zvědavě si ji prohlížel.

„Z Gebalu. Ty víš, kde to je?“ pozdvihla k němu usazené oči, které si otřela hřbetem ruky.

„Jistěže vím. Vyrábějí tam nejlepší papyrus na světě. Jdu s tebou!“ zvolal skoro nadšeně.

Bintaja se usmála. Celý Sutu! Kdyby to nebyl papyrus, řekne, že tam hnetou nejlepší tabulky či tam roste nejlepší rákos na pisátka nebo že mají velký pozoruhodný archiv anebo ještě lépe, že tam žije ten či onen slavný učenec, o němž v životě neslyšela, a proto rozhodně musí odcestovat s ní.

„Proč se tam musím provdat zrovna já?“ povzdychla si rozhořčeně.

Sutu její otázku obrátil: „A proč ne ty?“

„Chceš říci, že nejsem tak mladá, aby o mě stál nějaký mocný vládce, ale ani tak stará, aby mě nemohli ještě vyměnit za velké bohatství někoho zdaleka?“

„Mýlíš se, drahá přítelkyně. Za mocného vládce tě nemohou provdat, protože nepocházíš z mocného města. Lesk Uruku dávno pokryl prach. To jenom my si tu myslíme, jak jsme vznešení a že se nám svět musí pro starobylost klanět. Kdybys byla dcera chetitského krále, provdáš se třeba do Egypta nebo do Babylonu. Ale z Uruku? Myslím, že Gebal odpovídá naší situaci. Gebal je dobrý.“

„Protože tam mají papyrus,“ ušklíbala se.

„Ne, protože tam budeš královnou a neskončíš jako Šamchat, která tu nakonec vylévá velekněžkám nočníky. A přitom bylinám rozumí ze všech nejlíp a polovina Uručanek by bez ní neporodila.“

„Ale co když je ten král nějaký... divný?“

„Tam vládne ten..., jak on se jmenuje... Jakinel, ne?“ doloval z paměti Sutu. Bintaja překvapeně přikývla. „Když si vzpomenu,“ pokračoval se zasněným výrazem Sutu, „co rada asi před rokem projednávala, jak diskutovali, kam tě provdají a tak, musím konstatovat, že jsi vyhrála to nejlepší, co bylo v nabídce.“

„Tys u toho byl a nic jsi mi neřekl?!“ vyjela na něj našťavaně a zaťatou pěstí spíše než udeřila, ťukla písaře do ramene.

„Nebudu tě přece strašit rok dopředu,“ odvětil věčně.

„Tak co o něm víš?“ zlobila se dál.

„Docela mladý, bohatý, má rozsáhlý archiv. Jeho první žena je Egyptánka a druhá Chetitka, takže to bude asi plné příběhů z jejich zemí, což bude velmi zajímavé k prozkoumání. Nu, je to naprosto skvělé!“

„A dál?“ ptala se netrpělivě.

„V životě jsem ho neviděl, takže dál už nic,“ odpověděl suše.

„To jsi celý ty! Nic pořádného nevíš, nejdůležitější je, že má archiv!“ durdila se.

„Nu dobrá, říká se, že je to fešák,“ dodal Sutu pohotově.

„Opravdu?“ zeptala se se zaujetím, jež Sutua zaskočilo.

„Ne. Ale chci se podívat do Gebalu, takže by sis ho měla vzít.“ Sutu se smál a jeho veselost přeskočila na Bintaju jako jiskra. Navíc vědomí, že odsud neodejde sama, jí vracelo do srdce klid, jako když do poháru nalévá vodu ze džbánu.

„Jsem ráda, že půjdeš se mnou,“ řekla nakonec až nečekaně vážně a položila Sutuovi ruku na srdce. Sutu ji stiskl ve své a vroucně políbil: „Vždycky budu s tebou, přísahám. Kam půjdeš ty, půjdu já. Vždyť to víš.“